

Co je vlastně geopark?

Představou většiny turistů, kteří se chystají do geoparku, bývá, že dojdou k uzavřenému parku, kde si zaplatí vstupné a odměnou jim bude poučná procházka plná zajímavostí. Dobrou zprávou je, že při návštěvě geoparku se většinou vstupné neplatí a je pouze na Vás, kterou jeho část prozkoumáte. Jedná se totiž o jedinečné území s mimořádnou rozmanitostí neživé i živé přírody, v zajímavé kombinaci s řadou kulturních a historických památek.

Geopark Český ráj nabízí svým návštěvníkům romantická skalní města, dávné sopky, jeskyně, říční údolí či zajímavé prameny. Najdete jej mezi městy Mnichovo Hradiště, Železný Brod, Jilemnice, Nová Paka a Jičín. Jeho rozloha čítá na 760 km², tedy je přibližně o polovinu větší než hlavní město Praha.

SKALNÍ MĚSTA

1. Hruboskalské skalní město

Nejdokonaleji vyvinuté české skalní město, které je tvořeno desítkami různě tvarovaných skalních věží z křemenných pískovců. Stěny věží dosahují výšky až 80 m a ty nejvyšší z nich jsou známy pod názvy Maják, Kapelník a Dračí skály. Neustále působící zvětrávání i nadále vytváří ve skalách římsy, škrapy a voštiny...

2. Prachovské skály

Jedno z nejznámějších českých pískovcových skalních měst. Jeho věže, až 40 m vysoké, přecházejí do skalních stěn a jsou rozčleněny úzkými spárami, komíny a rozsedlinami do několika částí. Skály jsou místy rozděleny suchými skalnatými údolími – tzv. soutěskami (chodbami). Nejznámější z nich je Císařská chodba. Jižní strana skalního města byla postižena skalními sesuvy, a proto zde najdeme nakloněné či zřícené skalní bloky.

3. Suché skály

Rozeklaný kilometrový hřbet Suchých skal, dříve známý jako Kantorovy varhany a horelceci přezdívaný České Dolomity, je vysoký 40–80 m. Vznikl při tektonických pohybech přetočením pískovcových vrstev z vodorovné do téměř svislé polohy. Jedná se o nejstarší pískovce, které vznikly, když se moře před necelými 100 miliony let rozšířilo na naše území.

4. Příhrazské skály – skalní sesuv u Dnebohu

Skalní město Příhrazské skály zahrnuje na 178 věží, které stojí převážně v okrajích kaňonovitých údolí. Rozsáhlý sesuv zničil v roce 1926 osadu Kavčina na okraji obce Dneboh. Svah tehdy sjel v šířce 500 m a délce 400 m od paty skal Drábských světniček. Stromy na svahu se naklonily a dále rostly vzhůru, proto mají jejich kmeny šavlovitý tvar (tzv. Tančící les).

SOPKY

5. Vrchol Trosky (488 m n. m.)

Tento známý symbol Českého ráje byl před 16 miliony let činnou sopkou. Každý z jeho vrcholů soplil jen jednou, přičemž vyšší z nich, zvaný Panna, je jen o málo mladší než menší Baba (na obou jsou zbytky hradních věží). Nejprve se vytvořil mohutný kužel z vyvrhovaných kamenů a následně byl komín v něm vyplněn čedičovou taveninou. Při patě Panny i ve zdivu si můžeme všimnout dvojí horniny. Zbytky kužele mají hnědou barvu a obsahují i kousky pískovce, které leží v podloží vrcholu. Čedič je zde černošedý a místy má vyvinutou sloupcovitou odlučnost.

6. Vrch Kozákov (744 m n. m.)

Nejvyšší vrchol Českého ráje je nejmladší sopkou v regionu (naposledy činná před 5 miliony let). Z kráteru v prostoru vrcholu vytékaly lávové proudy, v nichž jsou dnes činné lomy na čedič. U turistické stezky k Radostné studánce se nacházejí pozůstatky sopečného kuželu – skalky. Kozákov byl však sopkou již před 270 miliony let a z vyvěřelin tohoto stáří je známé naleziště drahých kamenů (různých odrůd křemene), jako jsou např. ametysty, acháty, jaspisy ad.

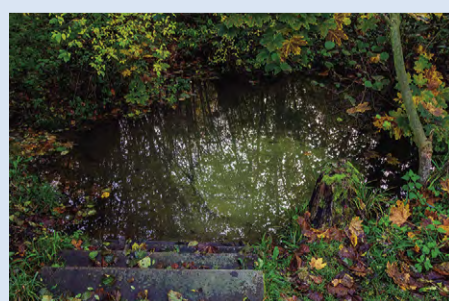
7. Vrch Zebín (399 m n. m.)

Výrazný kuželovitý vrch Zebín, dominanta Jičínské kotliny, vznikl sopečnou erupcí při kontaktu vystupujícího magmatu s povrchovou vodou. Na západní straně kopce, v místech, kde se nacházela čedičová výplň, je opuštěný lom. Kaple sv. Máří Magdalény na vrcholu dotváří typickou siluetu krajiny.

8. Vrch Baba u Kosmonos (363 m n. m.)

Tento významný vrch na Mladoboleslavsku je tvořen zbytky dvou sopek, dnes vrcholy zvanými Baba a Dědek. Při erupci se vytvořily sopečné kužely s puklinami a komíny, které následně vyplnilo čedičové magma. V minulosti zde probíhala těžba, při které byl vybírán pouze kvalitní kámen, a díky tomu vznikly současné bizarní tvary (skalní brány, úzké chodby ad.). Území je zajímavé i rostlinstvem, kterému se na jeho živých púdách daří.

VODA

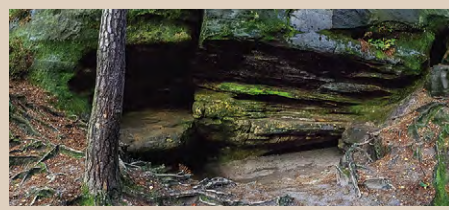
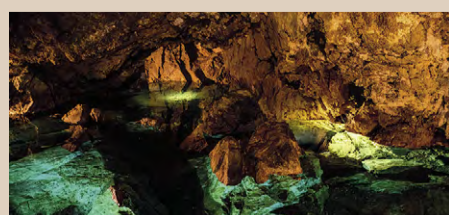
9. Údolí Jizery u Semil a Bítouchova – Riegrova stezka

Až 100 m hluboký a 2 km dlouhý kaňon vytvořila řeka Jizera v horninách sopečného původu. Pevnější horniny vystupují ve vyšších polohách ve skalní hřebeně jako např. mohutná Krkavčí skála. Zajímavostí na druhém břehu řeky je čedičový sopouch Myší skály. Řečiště Jizery místy vyplňují balvany, ve kterých se vytvořily „obří hrnce“.

10. Pramen Bezednice

Ve Vazoveckém údolí se nachází pověstmi opředená studánka zvaná Bezednice, na jejímž dně se víří písek. Dle legendy se zde utopil kočár i s koňmi. Jedná se o pseudokrasový výtvar, ze kterého voda vyvěrá na povrch poté, co část své cesty údolím urazila skryta v podzemí.

JESKYNĚ

11. Bozkovské dolomitové jeskyně

Jedinečné krasové jeskyně vznikly erozí z prosakujících vod ve vápnitěm dolomitu. Zpřístupněno je 500 m chodeb s mimořádně pestrou výzdobou s krápníky, římsami a lištami. Bozkovské jeskyně ukrývají největší podzemní krasové jezero v Čechách.

12. Jeskyně Postojna – Klokočské skály

Největší pískovcovou jeskyní v Českém ráji je Postojna v Zeleném dole, zvaná též Amerika. Její vznik, stejně jako vznik různých tunelů, výklenků a skalních oken, má na svědomí neustálé zvětrávání pískovců. Do jeskyně vede úzký vchod, který ústí do rozlehlé síně o rozměrech 16 x 18 m. Na ni navazují další chodby v celkové délce 75 metrů.